

...

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.V.40.484/2020/2.

A tanács tagjai: dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró

A felperes: felperes1

felperes2 „f.a.”

(Cím2

A felperes képviselője: felszámoló: képviselő1

(Cím4 felszámolóbiztos: képviselő2)

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Cím6

Az alperes képviselője: dr. Dubi Péter kamarai jogtanácsos

Cím1

A per tárgya: adóügyben hozott - 4327799602 számú - közigazgatási határozat
jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 8. sorszám alatt

képviselő3 vezető tisztségviselő által

A fellebbezéssel támadott határozat: a Győri Törvényszék 2020. november 12. napján hozott 1.K.701.147/2020/7. számú végzése keresetlevél visszautasítása tárgyában

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 1.K.701.147/2020/7. számú végzése ellen a felperes vezető tisztségviselője által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezést visszautasítja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes felszámolás alatt áll, felszámolását a Szombathelyi Törvényszék 5.Fpk.118/2017/35. számú jogerős végzésével rendelte el; a felszámolás kezdő időpontja 2018. szeptember 28. napja. A kirendelt felszámoló szervezet a képviselő1, a felszámolóbiztos képviselő2. A cégnyilvántartásban vezető tisztségviselőként képviselő3 ügyvezető is szerepel. Az alperes a 4327799602 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú adóhatóság határozatát, amellyel az elsőfokú adóhatóság a 2015. március1. – március 31. közötti időszakra kiterjedő, általános forgalmi adó adónemben lefolytatott bevallások utólagos vizsgálatára irányuló, pénzösszeg kiutalás előtti ellenőrzése alapján indult, megismételt eljárásban a felperes terhére 64.950.000 forint adókülönböt állapított meg, amely jogosulatlan visszaigénylésnek minősült. A jogosulatlanul visszaigényelt összeg kiutalását az adóhatóság nem teljesítette és annak összege, mint bírság alap után 32.475.000 forint adóbírságot is kiszabott a felperessel szemben.

[2] A felperes vezető tisztségviselője, képviselő3 (a továbbiakban úgyis, mint: felperes vezető tisztségviselője) 2020. június 17. napján előterjesztett keresetével támadta az alperesi határozatot, kérte jogszerűségének vizsgálatát. Az alperes védiratában elsődlegesen a keresetlevél visszautasítását kérte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján, mert álláspontja szerint a pert nem a jogszabályban erre feljogosított személy indította. Másodsorban a kereset érdemi elutasítását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság a 6. sorszámú végzésével felhívta a felszámolót - a keresetlevél visszautasításának terhével - arra, hogy a Kp. 48. (1) bekezdés h) pontja alapján nyilatkozzon arról: a felperes vezető tisztségviselője által előterjesztett keresetlevelet fenntartja-e. A hiánypótlási felhívásra a felszámoló nem nyilatkozott.

Az elsőfokú bíróság végzése

[4] A Győri Törvényszék az 1.K.701.147/2020/7. számú végzésével a keresetlevelet visszautasította. Indokolásában idézte a Kp. 48. § (1) bekezdés h) pontját („a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha a félnek nincs perbeli jogképessége, vagy a fél törvényes képviselőjét mellőzték, és e hiányt a kitűzött határidő alatt sem pótolták”), a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 27/A. § (12) bekezdésének második mondatát („a felszámoló az adós gazdálkodó szervezet képviselőjében jár el, ezt a jogkörét az általa kijelölt felszámolóbiztos útján látja el”). Hivatkozott továbbá a Cstv. 34. § (2) bekezdésére, miszerint a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatokat csak a felszámoló tehet. Megállapította: mivel a cég felszámolása esetén a vagyonát érintő igényérvényesítéssel kapcsolatos jognyilatkozatok megtételére a felszámoló jogosult, valamint a törvényes képviselőt is ő láthatja el, és a felszámoló nem nyilatkozott a felhívásra, hogy fenntartja-e a keresetlevelet, így a törvényes képviselőt ellátó felszámoló mellőzésével került előterjesztésre a keresetlevél, melynek folytán visszautasításnak volt helye.

A fellebbezés és az észrevétel

[5] A felperes nevében és képviselőjében képviselő vezető tisztségviselő ügyfélkapun keresztül terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A jogsértések összefoglalásaként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését, 28. cikkét, a Kp. 2. § (1) és (2) bekezdéseit, a 48. § (1) bekezdés h) pontját, a Cstv. 27/A. § (12) bekezdését, a Cstv. 34. § (2) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:21. §-át, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 34. § (2) bekezdés c) pontját. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság végzése téves jogi következtetést tartalmaz, mert figyelembe kell venni a Cstv. 27/A. § (12) bekezdés első mondatát is, valamint a Ptk. 3:21. § (1) bekezdésében foglaltakat a vezető tisztségviselő és a felszámoló jogkörét, képviselői jogát illetően. Az Alaptörvény 28. cikkének megfelelő értelmezés követelménye mellett megjegyezte, hogy nem tisztességes az eljárás, nem biztosítja a hatékony jogvédelmet, és a Kp. 2. § (1)-(2) bekezdéseibe is ütközik, ha elzárják a felperest a peres eljárástól arra hivatkozva, hogy érdekében a vezető tisztségviselője a bíróság előtt nem járhat el. Ezáltal sérül a felperes jogorvoslathoz fűződő alapjoga is.

[6] Az alperes a fellebbezésre tett észrevételében elsődlegesen a fellebbezés visszautasítását kérte a Kp. 102. § (1) bekezdés a) pontja alapján, - az álláspontja szerint - a nem jogosulttól származó fellebbezésre tekintettel. A Kp. 112. § (1) bekezdésére utalással kifejtette, hogy az ügyvezető sem félnek, sem érdekeltnek nem minősül, továbbá a végzés rá nézve rendelkezést nem tartalmaz. Egyebekben az alperes az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet; a felperesi

gazdasági társaság adókötelezettségét, ezáltal a felperes vagyont érintő adóhatósági határozat jogszerűségének vizsgálatát ezért kizárólag a felperes felszámolója vagy az általa, illetve törvényes képviselője által meghatalmazott személy kérheti.

A Kúria döntése és jogi indokai

[7] A felperes vezető tisztségviselője által előterjesztett fellebbezés érdemi elbírálására - az alábbiak szerint - nincs törvényes lehetőség.

[8] A Kp. 112. § (3) bekezdése folytán a végzés elleni fellebbezésekre is irányadó 102. § (1) bekezdés a) pontja szerint az elsőfokú bíróság a fellebbezést visszautasítja, ha azt nem az arra jogosult nyújtotta be. A Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja értelmében pedig visszautasítási ok az is, ha a fellebbezést az elektronikus kapcsolattartásra köteles fellebbezésre jogosult vagy a jogi képviselő nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő.

[9] A végzések elleni fellebbezésre a Kp. 112. § (1) bekezdése az alkalmazandó, amely a jogosultak körét szabályozva rögzíti, hogy a bíróság végzése ellen - az e törvényben meghatározott esetben - fellebbezéssel élhet a fél, az érdekelt, továbbá az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés reá vonatkozó része ellen. Az idézett törvényi rendelkezésekből következően a fellebbezés vizsgálata során a bíróságnak meg kell állapítania, hogy a fellebbezést az arra jogosult terjesztette-e elő.

[10] A Kp. 102. §-ához, a fellebbezés elsőfokú bíróság általi visszautasításának eseteihez kapcsolódóan a Kommentár a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényhez (Szerk.: Barabás Gergely, F. Rozsnyai Krisztina, Kovács András György (a továbbiakban: Kp. Kommentár) rögzíti: „(...) Jellemzően olyan személyek nyújthatnak be fellebbezést, akik a támadott határozattal zárult eljárásban valamilyen minőségben részt vettek, továbbá az ilyen személyek jogutódai. Így nem jogosult fellebbezésre az, aki az eljárásban félként, vagy érdekeltként nem vett részt, és a fellebbezéssel támadott határozat rá nézve közvetlenül rendelkezést nem tartalmaz, még akkor sem, ha egyébként valamiféle kapcsolat kimutatható a fellebbező és az ügy között. (...) A perbeli képviselő kizárólag az általa képviselt személy nevében és érdekében fellebbezhet, a saját nevében nem, ha saját jogon a perben nem vett részt. A nem magánszemély nevében olyan személy terjeszthet csak elő fellebbezést, aki a gazdasági társaság, más szervezet képviselője - a gazdasági társaságra, más szervezetre vonatkozó külön jogszabály alapján - jogosult (Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.048/2011/3.).”

[11] Az előzőek alapján megállapítható, hogy a gyakorlat a nem jogosulttól származó fellebbezés esetei közé sorol - perbeli személyek és perbeli képviselő oldalán felmerült - egyes okokat, amelyek a fellebbezés visszautasítását vonják maguk után.

[12] A perbeli személyek tekintetében - a Kp. 112. § (1) bekezdéséből kiindulva - a Kp-ban meghatározott esetekben - kizárólag a fél, az érdekelt és az a személy bír fellebbezési joggal, akire a végzés rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés reá vonatkozó része ellen. A

fellebbezés alapján megállapította a Kúria, hogy azt a felperes nevében terjesztette elő a felperes vezető tisztségviselője, tehát - szemben az alperes észrevételéből adódó következtetéssel - azt az ügyvezető nem saját nevében nyújtotta be. A felperesi gazdasági társaságot tüntette fel fellebbező félként és a fellebbezésében - tartalmát tekintve is - a felperes jogsérelmére utalt. Fellebbező pedig a Kp. 112. § (1) bekezdése alapján lehet a fél, jelen esetben a felperes, és kétségtől a felperesi gazdasági társaságra vonatkozó rendelkezést foglalt magában a támadott végzés, amelyben az elsőfokú bíróság a keresetlevél visszautasításáról döntött. Mindezek alapján ezen az - alperes által hivatkozott - alapon nem volt helye a fellebbezés visszautasításának a nem jogosulttól származó fordulatra tekintettel.

[13] Az előzőekből az is következik, hogy a nevezett személy a felperes nevében, mint annak vezető tisztségviselője kívánt fellépni és terjesztett elő fellebbezést. A Kp. 102. § (1) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az ismertetett gyakorlatra, a perbeli képviselő oldalán felmerült ok is megalapozhatja a fellebbezés visszautasítását, a fellebbezés nem jogosulttól származóként történő minősítését. A Kp. Kommentár hivatkozott magyarázata szerint, amely a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.048/2011/3. számú eseti döntésére utalt, a nem magánszemély fellebbező esetében mindig vizsgálni kell, hogy a nevében ki jogosult a jogszabályok alapján a képviselőre. Az eseti döntés elvi tartalma szerint ez olyan személy lehet csak, aki a gazdasági társaság, más szervezet képviselője - a gazdasági társaságra, más szervezetre vonatkozó külön jogszabály alapján - jogosult. E döntés alapjául szolgáló ügyben a hivatalbóli elutasítás oka az volt, hogy a fellebbezést előterjesztő ügyvezető nem volt már a cégjegyzékbe bejegyezve a fellebbezés előterjesztésekor. A jelen esetben ez az ok (bejegyzés hiánya) ugyan nem áll fenn, - az alperes által sem vitatottan a nevezett személy bejegyzett vezető tisztségviselője a felperesnek - de a felszámolás tényére figyelemmel annak vizsgálata szükséges, hogy ki jogosult eljárni a felszámolás alatt álló társaság nevében a bíróságok előtt.

[14] E körben megállapította a Kúria jelen tanácsa, hogy a fellebbezésben hivatkozott Ptk. 3:21. § (1) bekezdésében foglaltak ugyan irányadóak a törvényes képviselőre, de csak a Cstv. szerinti, speciális szabályok érvényesülése mellett. A Kúria az EBH2015. G.2. számon közzétett eseti döntésben (melynek alapja a Kúria Fpkf.VII.30.037/2015. számú ügy) foglalkozott a felszámoló, mint képviselő személyével, eljárásával. Kimondta, hogy „a Cstv. 34. § (2) bekezdése, és a 27/A. § (12) bekezdése értelmében a felszámolás kezdő időpontja után, a felszámolás alatt harmadik személyekkel szemben, a bíróságok, hatóságok előtt - néhány kivételtől eltekintve - a felszámoló jogosult az adós gazdálkodó szervezet képviselőjében eljárni, és kizárólag ő jogosult az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot tenni. A felszámolás kezdő időpontja után a felszámoló válik - a külső, harmadik személlyel szembeni jogviszonyokban - az adós vezető tisztségviselőjévé, képviselőre jogosulttá. (...) A felszámoló a Cstv. 27/A. § (12) bekezdése alapján a vagyonnal kapcsolatos, harmadik személyek irányában fennálló jogviszonyokban, a hatóságok, bíróságok irányában az adós vezető tisztségviselőjének helyébe lépő, a vezető tisztségviselő jogait gyakorló személy, jogszabály eltérő tételes rendelkezése hiányában. Mindazon jogok és kötelezettségek őt illetik, illetve terhelik, amelyeket a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.), illetve a Ptk. a vezető tisztségviselőre telepít, ha csak jogszabály másként nem rendelkezik. A felszámoló jogköre egyrészt kiterjed azokra a feladatokra, amelyek egy felszámolási eljárásán kívül működő adósnál is felmerülnek, másrészt azokra is, amelyek a felszámolási eljárásból erednek (...)”

[15] A Cstv. 34. § (2) bekezdés első mondata értelmében a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet.

Ebből a szabályból az nem következik, hogy a gazdálkodó szervezet szervezeti képviselőjének képviseleti joga valamennyi cselekmény, illetve jognyilatkozat tekintetében megszűnne. A képviseleti jog körében azt kellett vizsgálni, hogy a per tárgya a felszámolási vagyonnal kapcsolatos-e, így a jognyilatkozat megtételére (fellebbezés benyújtására) csak a felszámoló jogosult-e, vagy pedig a szervezeti képviselő is tehet a felperes nevében ilyen jognyilatkozatot. A Cstv. 4. § (1), (2) és (3) bekezdései határozzák meg, hogy mi tartozik a gazdálkodó szervezet vagyonába és mi nem. E rendelkezések alapján a Kúria megállapította, hogy az adóhatósági határozattal kapcsolatos jogvita a felszámolás alatt álló felperes vagyonát érinti, mert a határozat a felszámolási vagyont terhelő adófizetési kötelezettséget takar, és ebből adódóan az alperesi határozat jogszerűségének vizsgálatára irányuló közigazgatási jogvita is összefüggésben van a felperesi gazdálkodó szervezet vagyonával.

[16] Figyelemmel a Cstv. 27/A. § (12) bekezdésének az első és második mondatára, miszerint a kirendelt felszámoló a felszámolási eljárás lefolytatását másnak nem engedheti át, valamint a felszámoló az adós gazdálkodó szervezet képviseletében jár el, és tekintettel Cstv. 34. § (2) bekezdésére, a Kúria megállapította, hogy az adóügyi közigazgatási perben is csak a felszámoló jogosult a fellebbezés benyújtására. E jogosultság tehát kizárólag a felszámolót, mint a külső jogviszonyokban a képviseleti joggal rendelkező szervezetet, személyt illeti meg.

[17] A Kp. 16. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 34. § (2) bekezdés c) pontja szerint a perben a fél nevében törvényes képviselője jár el, ha a fél nem természetes személy. A Pp. 35. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a felek perbeli jog- és cselekvőképességét, valamint a törvényes képviselőnek és a támogatónak ezt a minőségét, ha ezek iránt kétség merül fel, a bíróság az eljárás bármely szakaszában hivatalból vizsgálja. A jelen perben a tényállásban írtak szerint a felszámolót, mint a külső jogviszonyokban a képviseleti joggal rendelkező szervezetet, személyt mellőzték és az elsőfokú bíróság felhívására sem pótolták e hiányt, ezért a felszámoló eljárása nélkül előterjesztett felperesi fellebbezés a nem jogosulttól származónak tekintendő, így a Kp. 102. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásának volt helye.

[18] A Kúria továbbá megállapította, hogy a fellebbezés elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon került előterjesztésre, mivel a felperesi gazdálkodó szervezetnek a cégkapuját kell használnia az elektronikus kapcsolattartás során, és a fellebbezés nem cégkapun keresztül, hanem a felperesi vezető tisztségviselő ügyfélkapujának alkalmazásával érkezett.

[19] A Kp. 29. § (1) bekezdése szerint az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait kell megfelelően alkalmazni. A Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha az elektronikus úton kapcsolatot tartó beadványát elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon terjeszti elő - ha e törvény másként nem rendelkezik -, a bíróság a keresetlevelet, a bírósági meghagyással szembeni ellentmondást, a fellebbezést, a felülvizsgálati kérelmet és a perújítási kérelmet visszautasítja, az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat pedig hatálytalan.

[20] A Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pontja szerint gazdálkodó szervezet - mások mellett - a gazdasági társaság. Az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.)

Korm. rendelet 89. § (1) bekezdése szerint a kézbesítési szolgáltatáshoz kötődő, biztonságos kézbesítési szolgáltatási címnek minősülő, a kijelölt szolgáltató által a gazdálkodó szervezetek számára biztosított tárhelyre (cégkapu) a hivatali tárhelyre vonatkozó rendelkezések az e §-ban foglalt eltérésekkel alkalmazandók. A gazdálkodó szervezet egy cégkapuval rendelkezik. Az idézett rendelkezésekből következően a perbeli esetben a felperesnek az elektronikus ügyintézés során a cégkaput kellett volna használnia. Tekintettel arra, hogy a fellebbezést a jogszabály kötelező rendelkezése ellenére ügyfélkapun és nem cégkapun keresztül terjesztette elő a felperesi vezető tisztségviselő, annak érdemi elbírálására ezen okból következően sem kerülhetett sor. Az ügyfélkapun keresztül érkező fellebbezés elektronikus úton, de nem a jogszabályban (az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben) meghatározott módon előterjesztettnek minősül, így azt már az elsőfokú bíróságnak vissza kellett volna utasítania a Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontjára is.

[21] A Kúria a jogorvoslati jog állított sérelmével kapcsolatban utal az Alkotmánybíróság gyakorlatára, amely több döntésében is rámutatott, egyebek között a IV/00885/2019. számú ügyben is a következőkre: „[29] A jogorvoslathoz való Alaptörvényben biztosított jogból azonban az nem következik, hogy a bíróság a keresetlevél alapján akkor is érdemi vizsgálatot folytasson le, ha a bírósági jogorvoslati (jelen esetben a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti) eljárásban előterjesztett kérelem arra alkalmatlan. Az eljáró rendes bíróságoknak értelemszerűen vizsgálniuk kell, hogy a hozzájuk érkezett keresetlevél alkalmas-e érdemi vizsgálatra; ha nem, akkor döntésükben ennek megállapításával, illetve ennek alapján a kereset elutasításával eleget tesznek a jogorvoslathoz való alaptörvényi jogból származó kötelezettségüknek.”

[22] Mindezek alapján a Kúria a rendelkező részben foglaltak szerint a fellebbezés visszautasításáról döntött.

Záró rész

[23] A Kúria a fellebbezés visszautasításáról a Kp. 107. § (5) bekezdésére figyelemmel tanácsban, indokolással ellátott végzéssel határozott.

[24] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyi illetékmentes.

[25] A fellebbezés visszautasításra került, az alperes a fellebbezésre tett észrevételt, de másodfokú perköltséget nem kért és nem számított fel költségjegyzéken, ezért perköltség megállapításáról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[26] A Kúria végzése ellen a fellebbezést a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja kizárja.

Kúria

8

V.Kpkf.40.484/2020/2

Budapest, 2021. január 20.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

Ságiné dr. Márkus Anett s.k. előadó bíró,

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő